

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING
 Enhet 1
 Ann Bladh

DOM
 2012-10-18
 Meddelad i
 Jönköping

Mål nr
 4316-12 E
 Domare 1:3

SÖKANDE

Papyrus Sverige AB, 556057-6554
 205 45 Malmö

Ombud: Krister Nilsson
 Papyrus Sverige AB
 Box 1004
 431 26 Mölndal

MOTPARTER

1. Gislaveds kommun
 332 80 Gislaved

2. Gnosjö kommun
 335 80 Gnosjö

3. Hylte kommun
 314 80 Hyltebruk

4. Stiftelsen Gisleparken, 828500-3623
 Gröna vägen 39
 332 33 Gislaved

5. Stiftelsen Torghuset, 828500-5321
 Torggatan 1
 330 30 Smålandsstenar

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ”Städ- och kemartiklar” (11-733-31), såvitt avser produktgruppen papper och personlig hygien, får avslutas först sedan rättelse har skett genom ny utvärdering i enlighet med vad som anges under rubriken domskäl.

KONKURRENSVERKET	
2012-10-22	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

Dok.Id 80837

Postadress
 Box 2201
 550 02 Jönköping

Besöksadress
 Hamngatan 15

Telefon
 036-15 66 00

E-post:
 forvaltningsrattenijonkoping@dom.se

Telefax
 036-15 66 55

Expeditionstid
 måndag – fredag
 08:00-16:00

BAKGRUND

Gislaveds kommun genomför för den egna kommunen, Stiftelsen Gisleparken, Stiftelsen Torghuset samt Gnosjö och Hylte kommuner en upphandling avseende ramavtal för successiva leveranser av städ- och kemartiklar ("Städ- och kemartiklar", 11-733-31). Upphandlingen, som handläggs enligt reglerna om öppet förfarande, är indelad i tre produktgrupper: papper och personlig hygien, städkemikalier och redskap samt maskindiskmedel och tvättmedel till Solängstvädden. I förfrågningsunderlaget anges att prövningen av anbuden sker i tre steg. Kommunen kommer att anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet enligt följande:

50 % - Andel miljömärkta produkter

50 % - Beställningsrutiner

Poängsättning av kriterierna sker med en skala från 0 till 5.

Enligt förfrågningsunderlaget får anbudsgivare vid fler än 100 offererade miljömärkta produkter 5 poäng, vid 90 – 99 offererade miljömärkta produkter får anbudsgivaren 4 poäng osv. Detta justerades sedan genom efterföljande frågor och svar av vilka framgår att vad avser produktgruppen papper och personlig hygien så resulterar fler än 45 miljömärkta produkter i 5 poäng, mellan 40 – 44 miljömärkta produkter i 4 poäng, mellan 36 – 39 miljömärkta produkter i 3 poäng.

Genom tilldelningsbeslut den 13 augusti 2012 tilldelades, såvitt nu är i fråga, Staples Sweden AB (Staples) kontrakt avseende produktgruppen papper och personlig hygien. Papyrus Sverige AB (Papyrus) kom på andra plats vid utvärderingen.

YRKANDEN M.M.

Papyrus begär överprövning av upphandlingen avseende produktgruppen papper och personlig hygien. Papyrus yrkar i första hand att upphandlingen

ska rättas så att den poäng som Staples anbud har fått när det gäller antalet offererade miljömärkta produkter korrigeras och att Papyrus anbud antas då det innehåller det lägsta priset. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om. Bolaget anför bl.a. följande. Genom tilldelningsbeslutet har Staples fått rätt att teckna avtal på produktgruppen papper och personlig hygien. Beslutet har fattats mot bakgrund av den beräkningsmodell som har använts vid utvärderingen och i denna beräkningsmodell ingår bl.a. en miljöpoängsberäkning. Miljöpoäng erhålls på de positioner där produkter märkta med exempelvis Nordiska Svanen eller Bra Miljöval offereras. I den beräkningsmodell som har använts vid utvärderingen blir miljöpoängen helt avgörande eftersom den justerar ned det totala anbudspriset. Med miljöpoängen har Staples anbud fått en utvärderingssumma på 2 716 177 kr. Vid en närmare analys av Staples anbud visar det sig emellertid att en av de offererade produkterna, som inte är miljömärkt, felaktigt har fått poäng i utvärderingen. Detta gäller position 203, vit servett tillverkad av leverantören Duni. Av Dunis produktblad framgår att denna artikel inte har någon miljömärkning, vilket också har bekräftats genom kontakt med bolaget. Papyrus har vidare själv valt bort den här produkten just för att den inte är miljömärkt. Således har Staples endast sammanlagt 35 miljömärkta produkter i sitt anbud, vilket i utvärderingen rätteligen ska ge mellan 0 – 2 poäng. Det framgår inte hur poängen ges om ett anbud innehåller mindre än 36 miljömärkta produkter. En annan anbudsgivare med 25 miljömärkta produkter har emellertid fått 0 poäng. Oavsett om Staples anbud ges 0, 1 eller 2 poäng hamnar utvärderingssumman på ett högre belopp än Papyrus. Om Staples ges 2 poäng hamnar bolagets anbudssumma på 3 029 582 kr, enligt Papyrus egna beräkningar. Genom att ge Dunis produkt miljöpoäng trots att den inte är miljömärkt och tilldela Staples kontrakt, trots att bolaget inte har det mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet enligt förfrågningsunderlaget har kommunen brutit mot principerna om likabehandling och transparens. Papyrus har lidit skada eftersom kontrakt på produktgruppen papper och personlig hygien har till-

delats en annan anbudsgivare på felaktiga grunder. – Papyrus åberopar bl.a. Dunis produktblad avseende vit servett.

Gislaveds kommun motsätter sig bifall till Papyrus yrkanden och anför bl.a. följande. Kommunen har i den här upphandlingen valt att premiera miljön. I kravspecifikationen ingår bl.a. en kolumn som är grönmärkta (totalt 54 artiklar) med rubriken ”Miljömärkning (ange miljömärkning i förekommande fall)” och här har anbudsgivarna beretts möjlighet att själva fylla i uppgifter. De anbud som har lämnat uppgift om tredjepartscertifierad miljömärkning eller likvärdigt har räknats samman och tilldelats poäng i enlighet med det förtydligande som lämnats i efterföljande frågor och svar. I LOU anges ingenting om att upphandlande myndigheter är skyldiga att kontrollera om ett inlämnat anbud stämmer. Anbudsgivarna har med sitt undertecknande av anbudet ansvaret för att lämnade uppgifter är korrekta. Upphandlingen har genomförts i enlighet med LOU och de principer som gäller för offentlig upphandling.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 4 § LOU får efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada allmän förvaltningsdomstol överpröva 1. en upphandling, och 2. giltigheten av ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan

bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Överprövning enligt LOU utgör en kontroll – utifrån de omständigheter som sökanden har anfört – av att den upphandlande myndigheten har följt de grundläggande principerna som återfinns i 1 kap. 9 § LOU samt att den upphandlande myndigheten har följt övriga bestämmelser i LOU. Papyrus gör i målet gällande att Gislaveds kommun vid utvärderingen har tagit med en icke-miljömärkt produkt vid beräkningen av det antal miljömärkta produkter som Staples har offererat och därmed gett Staples anbud en för hög poäng när det gäller antalet offererade miljömärkta produkter. Till stöd för sitt påstående har Papyrus bl.a. bifogat en produktbeskrivning av Duni vit servett. Att produkten Duni vit servett inte är miljömärkt har inte bestritts av kommunen. Förvaltningsrätten finner det därför utrett att Staples inte har offererat tillräckligt antal miljömärkta produkter för att kunna tilldelas den poäng som bolaget har fått vid utvärderingen.

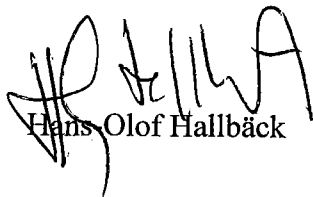
Frågan är om det ovan angivna, som uppmärksammats först genom Papyrus ansökan om överprövning, kan beaktas eller om det endast är omständigheter som var kända vid tidpunkten för utvärderingen och tilldelningsbeslutet som ska tillmätas betydelse.

Det var således vid tidpunkten för utvärderingen av anbuden inte känt för kommunen att Staples i sitt anbud felaktigt hade angett en icke-miljömärkt produkt som miljömärkt. Kommunen förlitade sig på att uppgifterna i Staples anbud var korrekta och anbudshandlingarna i sig gav inte upphov till att ifrågasätta uppgifterna i Staples anbud. Frågan är då vilken utredningsskyldighet upphandlande myndighet har i fall som dessa. Vare sig i LOU, dess förarbeten eller i rättspraxis finns stöd för att en upphandlande

myndighet skulle vara skyldig att kontrollera att lämnade uppgifter i ett anbud är riktiga, när omständigheterna i det enskilda fallet inte ger anledning att ifrågasätta riktigheten. Den upphandlande myndighetens kontrollskyldighet kan i vart fall inte anses sträcka sig längre än att den upphandlande myndigheten jämför uppgifterna i anbuden med de krav som har angetts i förfrågningsunderlaget. Någon skyldighet att också kontrollera att lämnade uppgifter i sig är riktiga kan således inte anses föreligga om det inte finns anledning att ifrågasätta uppgifterna (jfr bl.a. Kammarrätten i Sundsvalls dom den 30 november 2005 i mål nr 3243-04 och Kammarrätten i Jönköpings dom den 10 juni 2010 i mål nr 981-11).

I enlighet med principerna om likabehandling och transparens, vilka kommer till uttryck i 1 kap. 9 § LOU, ska den upphandlande myndigheten emellertid utvärdera lämnade anbud i enlighet med förfrågningsunderlaget och den utvärderingsmodell som har uppställts i detta. Enligt förvaltningsrättens mening gäller detta även om uppgifter har blivit kända först i samband med överprövningsprocessen (jfr Kammarrätten i Göteborgs dom den 18 december 2009 i mål nr 4904-09). Vad som nu har framkommit, om att de uppgifter som Staples lämnat i anbudet vad avser antalet miljömärkta produkter inte var korrekta och de konsekvenser detta har medfört, måste därför beaktas. Felaktigheten i Staples anbud har lett till att Papyrus, vars anbud kom på andra plats vid utvärderingen, har lidit eller kunnat lida skada. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därmed. Eftersom det inte är fråga om någon felaktighet i upphandlingens konkurrensuppsökande skede, är det tillräckligt att besluta att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts genom ny utvärdering varvid antalet av Staples Sweden AB offererade miljömärkta produkter ska bestämmas till 35 stycken.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D LOU).

Hans Olof Hallbäck

